

1614 feb 3, GAG 822-28

GAG inv nr 822-28, dd 1614, 3 februari.
transcriptie: Ad Otten, 29-3-1977.

De beslechting van de geschillen, die gerezen waren tussen de Duitse Orde en de ingezetenen van Gemert, aangaande de zogenaamde herendienst en het gebruik van de dwangmolens van Gemert, gediend hebbende voor het hof van de Raad van Brabant.

Alsoe seeckere questien ende processen inden Raede van Brabant opgestaen ende geresen waeren tusschen den hoochwerdigen weledelen ende strengen heeren Heer Emondts Huyn van Anstenraidt, Duits Ordens der Ballyen Biessen Landtcommandeur, Heere tot Gemert, Gruytrode and St.Peters Vouren etc., mitsgaders Heer Henrick van Holtrop, commandeur tot Gemert ter eenre, ende den borgemeestren, scepenen, regeerders ende gemeyne naegebueren ende ingesetenen van Gemert ter andere sijden;

Procederende uuyt saecken van het spaeyen ende meyen van het landt totten huysse van Gemert behoerende, ende van het gemael van muelens tot Gemert, die de Heere commandeur sustineerde dwanckmuelens te wesen. Soe eest dat partijen om voerdere processen, twyst ende tweedracht te schouwen, deselve questien transigerende sijn met malcanderen geaccordeert ende verleecken, accorderen ende verlijcken midts desen in vuegen ende maenieren naervolgende.

Te weten dat d'ingeseten ende naegebueren van Gemert sullen helpen spaeyen het tuelandt mitsgaders meyen ende hoyen het hoylandt totten protrust ende provisie vanden huysse behoerende, sonder gehouden te sijn in voirdere spaeyen oft hoymaecken ten regarde vande guederen die vanden huysse nyet en worden gelabourt, buyten de voirszegde ordinariisse provisie ende noottrust midts hebbende den cost ende dranck nae ouder gewoonten.

Item dat sij op de muelens dess Heere commandeurs sullen ter muelen brengen ende laeten maelen hen cooren ende graen totte huyshaldinge nootelijck, ende dat opden ouden molfter, als voergaende gegeven is gewest ende nyeuwens elders soe lange sij opde selve muelens wel gerieft sullen wordden soe int maelen als int optrecken van cooren, gelijk die mulders gewoenelijck sijn te doen. Ende dat nyemants sijn cooren daer langer sal behoeven te laeten liggen dan drye daegen lanck, ende soe verre middeller tijt hij nyet en is gerieft, dat hij sijn cooren vander muelen wederom sal moegen haelen, ende op een buyten muelen laeten maelen, sonder molfter oft yet anders daervoer hier te betaelen. Oft oyck datter egeenen wynt en waere oft ennich ander sulck beletsel aende muelens, daerduer die naegebueren binnen drye daegen nyet en souden kunnen gerieft wordden, dat sij in desen cas, sonder het cooren opde muelen te derffven brengen, oft drye daegen te verwachten, oft sonder consent van yemanden te versuecken, vrijelijck op een ander sullen moegen ter muelen gaen oft vaeren. Ende als die Rosmuelen greeet ende gancbar is, dat de mulder insgelijcx den naegebueren sal gerieven als voer, ende hen cooren maelen met sijn eygen perden om den geheelen molfter die op die wyntmolens gegeven woirdt, oft om den halven molfter vanden gheenen die sijn eygen perden daertoe doen sal, ten kuese ende optie vanden naegebueren. Dat oyck die gemeyne naegebueren, elders buytens dorps geen buyten-cooren en sullen doen maelen op buyten-muelens, oft buyten meel coopen ende hier binnen brengen, dan wanneer den noottrufft sulcx vervoirdert: te weten als d'ingeseten binnen drie daegen egeen meel bijde mulders en woirt geleverd oft wanneer die moelens nyet gancbaer en sijn, oft wanneer tot Gemert off op de naeste merckt egeen cooren te vercrijgen en is, ende dat die ingeseten alsoe genootsaecht oft bedwongen wordden van andere buytenluyden oft mulders cooren oft meel te coopen. Ende sullen hiermede die processen tusschen parthijen te Hove inden Rade van Brabant aengaende het spaeyen vanden lande ende het maelen vanden cooren gemoveert, doot ende te

nyet wesen, ende eenyeder sijn costen van recht draegen, des t'oirconden hebben parthijen dese acte op het protucolle vanden schepenen doen teeckenen, ende eenyeder hieraff geconsenteert.

Acte bijden secretaris deser heerlicheyt onderteeckenen ende met hen beyder segelen besegelt.

Gedaen opden derden dach february der maendt inden jaere Onsses Heeren duysent sesshondert ende veerthien.